

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	7
İÇİNDEKİLER.....	11
KISALTMALAR	17
I. KUVVETLER AYRILIĞI TEORİSİ VE HÜKÜMET SİSTEMLERİ.....	19
A. Kuvvetler Ayrılığı Teorisi	19
1. Tanımı	19
2. Düşünsel Temelleri.....	23
3. Uygulamaya Yansımaları	35
4. Günümüzdeki Durumu.....	36
5. Yöneltilen Eleştiriler	37
B. Hükümet Sistemleri: Kavramsal Çerçeve.....	40
C. Kuvvetler Birliğine Dayanan Hükümet Sistemleri.....	42
1. Mutlak Monarşi.....	42
2. Diktatörlük	43
3. Meclis Hükümeti Sistemi.....	45
D. Kuvvetler Ayrılığına Dayanan Hükümet Sistemleri	48
1. Başkanlık Sistemi.....	48
a. Tanımı ve tarihsel gelişimi	48
b. Temel özellikleri	54
c. Karşılıklı etkileşim mekanizmaları.....	56
d. Güçlü ve zayıf yanları.....	60
2. Parlamenter Sistem.....	63
a. Tanımı ve tarihsel gelişimi	63
b. Temel özellikleri	72
c. Karşılıklı etkileşim mekanizmaları.....	74
d. Güçlü ve zayıf yanları.....	76
3. Yarı-Başkanlık Sistemi	78
a. Tanımı ve tarihsel gelişimi	78
b. Temel özellikleri	82

c. Karşılıklı etkileşim mekanizmaları	83
d. Güçlü ve zayıf yanları	85
E. Hükümet Sistemleri Bağlamında Bazı Ülke Uygulamaları	88
1. Amerika Birleşik Devletleri'nde Başkanlık Sistemi	88
a. ABD'nin siyasal sisteminin temel nitelikleri	92
b. ABD'de yasama organı	94
c. ABD'de yürütme organı	99
d. ABD'de yargı organı	103
2. İngiltere'de Parlamenter Sistem	105
a. İngiltere'nin siyasal sisteminin temel nitelikleri	106
b. İngiltere'de yasama organı	108
c. İngiltere'de yürütme organı	111
d. İngiltere'de yargı organı	113
3. Fransa'da Yarı-Başkanlık Sistemi	114
a. Fransa'nın siyasal sisteminin temel nitelikleri	116
b. Fransa'da yasama organı	118
c. Fransa'da yürütme organı	123
d. Fransa'da yargı organı	130
II. TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN HÜKÜMET SİSTEMİ	135
A. Türkiye'de Hükümet Sistemi Uygulamalarının Tarihsel Geçmişi	136
1. 1876 Kanun-ı Esasi ile Benimsenen Hükümet Sistemi	136
2. 1909'da Kanun-ı Esasi'de Yapılan Değişiklik ve Benimsenen Hükümet Sistemi	140
3. 1921 Anayasasıyla Benimsenen Hükümet Sistemi	143
4. 1924 Anayasasıyla Benimsenen Hükümet Sistemi	147
5. 1961 Anayasasıyla Benimsenen Hükümet Sistemi	153
B. 1982 Anayasası ve Türkiye'nin Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi	161
1. 12 Eylül 1980 Darbesi ve Anayasanın Hazırlanmasına Giden Süreç	161
2. 1982 Anayasasının İlk Metniyle Benimsenen Hükümet Sistemi	163
3. 2007'de Yaşanan "367 Krizi" ve Anayasa Değişikliğine Giden Süreç	168
4. 2007 Anayasa Değişikliği ve Benimsenen Hükümet Sisteminin Niteliği	172
5. 2017 Referandumu ve Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine Geçiş	177

6. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine Tarihsel Perspektiften Bir Bakış	180
7. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine Geçiş Sağlayan 2017 Anayasa Değişikliğinin İçeriği	192
8. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin Temel Özellikleri	198
9. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin Güçlü ve Zayıf Yanları.....	201
C. Yasama Organı (TBMM).....	204
1. TBMM'nin Yapısı, Üye Sayısı ve Seçimler.....	204
2. TBMM Üyelerinin Seçiminde Uygulanan Seçim Sistemi	205
3. TBMM Üyesi Seçilme Yeterliliği	206
4. TBMM Üyeliği İle Bağdaşmayan İşler	207
5. TBMM Üyelerinin Yasama Bağımsızlığı	208
6. TBMM Üyeliğinin Sona Ermesi	210
7. TBMM'nin İç Teşkilatlanması ve Çalışma Düzeni	212
8. TBMM'nin Görev ve Yetkileri	223
9. TBMM'nin Bilgi Edinme ve Denetim Yolları	224
D. Yürütme Organı (Cumhurbaşkanı).....	226
1. Cumhurbaşkanı Adaylığı ve Seçimler	227
2. Cumhurbaşkanının Göreve Başlaması ve Görev Süresi.....	229
3. Cumhurbaşkanının Görev ve Yetkileri.....	230
4. Cumhurbaşkanının Sorumluluğu.....	233
5. Cumhurbaşkanına Vekâlet	234
6. Cumhurbaşkanına Bağlı Birimler	235
a. Cumhurbaşkanı yardımcılığı	235
b. Bakan ve bakanlıklar.....	237
c. İdari işler başkanlığı.....	238
d. Cumhurbaşkanlığı politika kurulları.....	240
e. Cumhurbaşkanlığı ofisleri	241
f. Devlet Denetleme Kurulu ve diğer bağlı kurumlar	242
7. Yürütmenin Düzenleyici İşlemleri	243
E. Yargı Organı	248
1. Yargı Organının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı.....	248
2. Türkiye'de Yargı Düzeni (Kolları) ve Yüksek Yargı Organları.....	250
a. Anayasa yargısı ve Anayasa Mahkemesi	251

b. Adli yargı ve Yargıtay.....	254
c. İdari yargı ve Danıştay.....	255
d. Uyuşmazlık Mahkemesi	256
3. Hâkimler ve Savcılar Kurulu	257
4. Kamu Hesapları Yargısı ve Sayıştay.....	259
III. RUSYA FEDERASYONU'NUN HÜKÜMET SİSTEMİ	261
A. Rusya'nın Hükümet Sistemi Uygulamalarının Tarihsel Geçmişi	261
1. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği Öncesi Dönem.....	261
2. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği Dönemi.....	267
a. SSCB'nin devlet biçimi olarak Sovyet federalizmi	268
b. SSCB'nin siyasal kurumları	270
c. SSCB'de hükümet sisteminin işleyişi	277
d. SSCB'nin son dönemlerinde yapılan sistem değişikliği ve dağılması	280
B. Rusya'nın 1993 Anayasası ve Yarı-Başkanlık Hükümet Sistemi	284
1. 1993 Anayasasının Hazırlanma Süreci ve Kabul Edilmesi	285
2. 1993 Anayasasının Genel Özellikleri ve Kuvvetler Ayrılığı İlkesi	289
3. Rusya Federasyonu'nun Federal Yapısı	291
4. Rusya'da Başkanlık Kurumunun Oluşturulması	293
5. Rusya'nın Hükümet Sisteminin Tanımlanması ve Genel Özellikleri.....	296
C. Yasama Organı (Federal Meclis).....	299
1. Federasyon Konseyi.....	300
a. Yapısı, üye sayısı ve seçimler.....	300
b. Görev süreleri, seçilme yeterliliği ve dokunulmazlıkları	301
c. İç teşkilatlanması ve çalışma düzeni	302
d. Görev ve yetkileri	305
e. Bilgi edinme ve denetim yolları	306
f. Federasyon konseyi üyeliği ile bağdaşmayan işler.....	308
2. Devlet Duması	308
a. Yapısı, üye sayısı ve seçimler.....	308
b. Görev süreleri, seçilme yeterliliği ve dokunulmazlıkları	310
c. Devlet Duması üyeliği ile bağdaşmayan işler	311
d. İç teşkilatlanması ve çalışma düzeni	311

e. Devlet Duması'nın görev ve yetkileri.....	315
f. Bilgi edinme ve denetim yolları	315
g. Devlet Duması'nın feshedilmesi	318
h. Kanun yapım süreci	319
D. Yürütme Organı (Cumhurbaşkanı - Hükümet)	321
1. Cumhurbaşkanı	322
a. Adaylığı ve seçimler	322
b. Göreve başlaması ve görev süresi	323
c. Görev ve yetkileri	324
d. Sorumluluğu ve görevden alınması	327
e. Cumhurbaşkanına bağlı birimler	328
f. Cumhurbaşkanının düzenleyici işlemleri	332
2. Hükümet (Bakanlar Kurulu).....	333
a. Hükümetin oluşumu, üyelerinin atanması ve atanma yeterliliği.....	334
b. Hükümetin görev ve yetkileri	336
c. Hükümetin düzenleyici işlemleri	339
d. Hükümetin sorumluluğu ve görevinin sona ermesi.....	340
E. Yargı Organı	342
1. Yargı Organının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı.....	343
2. Bireylerin Temel Yargısal Hakları.....	345
3. Federal Yüksek Yargı – Anayasa Mahkemesi	345
4. Federal Yüksek Mahkeme	349
5. Rusya Federasyonu Prokuraturası (Savcılığı)	353

IV. TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE RUSYA FEDERASYONU'NUN HÜKÜMET SİSTEMLERİNİN KARŞILAŞTIRMASI357

A. Türkiye ile Rusya'nın Hükümet Sistemlerinin Genel Olarak Karşılaştırması.....	358
B. Yasama Organları Bakımından Karşılaştırması.....	360
1. Yapıları, Üye Sayıları ve Seçim Dönemleri Bakımından Karşılaştırması	362
2. Uygulanan Seçim Sistemleri ve Baraj Bakımından Karşılaştırması	363
3. Seçilme Yeterliliği ve Bağdaşmayan İşler Bakımından Karşılaştırması	365
4. Üyelerin Dokunulmazlıkları Bakımından Karşılaştırması	367

5. İç Teşkilatlanmaları, Çalışma Düzenleri ve Feshi Bakımından Karşılaştırması	368
6. Görev ve Yetkileri Bakımından Karşılaştırması	371
7. Bilgi Edinme ve Denetim Yolları Bakımından Karşılaştırması.....	375
C. Yürütme Organları Bakımında Karşılaştırması.....	377
1. Cumhurbaşkanı Adaylığı ve Seçimleri Bakımından Karşılaştırması.....	379
2. Cumhurbaşkanlarının Göreve Başlamaları ve Görev Süreleri Bakımından Karşılaştırması.....	380
3. Cumhurbaşkanlarının Görev ve Yetkileri Bakımından Karşılaştırması.....	381
4. Cumhurbaşkanlarının Sorumlulukları ve Görevden Alınmaları Bakımından Karşılaştırması.....	384
5. Cumhurbaşkanlarının Teşkilat Yapıları Bakımından Karşılaştırması	386
6. Cumhurbaşkanlarının Düzenleyici İşlemleri Bakımından Karşılaştırması	389
D. Yargı Organları Bakımından Karşılaştırması	390
1. Bağımsızlıkları ve Tarafsızlıkları Bakımından Karşılaştırması	392
2. Anayasa Mahkemelerinin Karşılaştırması.....	394
3. Diğer Yüksek Mahkemelerin Karşılaştırması.....	397
SONUÇ.....	399
KAYNAKLAR.....	407